

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

O'RGANILAYOTGAN TIL TARIXI

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Bilim sohasi:	100 000 – Gumanitar soha
Ta'lim sohasi:	110 000- Pedagogika
	120 000- Gumanitar fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	5111400 – Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili)
	5120200 – Tarjima nazariyasi va amaliyoti (roman-german tillari)

BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI

MODUL/ FAN SILLABUSI

Xorijiy tillar fakulteti

5111400 – Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili) ta'lim yo'nalishi

5120200 – Tarjima nazariyasi va amaliyoti (roman-german tillari)

Fan nomi:	O'rganilayotgan til tarixi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	O'TNA30118
Yil	4
Semestr	7
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar	60/60
Ma'ruza	14/12
Amaliy mashg'ulotlar	-
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	16/16
Mustaqil ta'lim	30/32
Kredit miqdori	2
Baholash shakli	Yozma nazorat
Fan tili	Ingliz tili

Fan maqsadi (FM)

FM1

Talabalarni til tarixi to'g'risidagi asosiy nazariy tushunchalar, chet tili tarixini o'rganishning uslub va yondashuvlari, til tarixining ilmiy bilimlar tizimida tutgan o'rni bilan tanishtirish, ularga til sathlarining elementlari rivojlanishining asosiy qonuniyatlarini o'rgatishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1. Roman-german filologiyasiga kirish

2. Nazariy grammatika

3. Tilshunoslikka kirish

4. Leksikologiya

Ta'lim natijalari**Bilimlar jihatidan**

TN1 Tilning paydo bo'lishi haqidagi farazlarni bilishi

TN2 Til sathlari va tilshunoslik bo'limlari haqida bilimga ega bo'lishi

TN3 Tilshunoslikning rivojlanish tarixi, dunyo tilshunosligiga hissa qo'shgan tilshunoslik maktablari haqida bilimga ega bo'lishi

TN4 Tilshunoslikning zamonaviy yo'nalishlari haqida ma'lumotga ega bo'lishi

Ko'nikmalar jihatidan

TN5 O'zbekiston va xorijiy davlatlarda nashr qilingan ilmiy adabiyotlar bilan ishlay oladi

TN6 O'rganilayotgan chet tilidan ona tili xususiyatlarini ajrata oladi

TN7 Turli tillarni oila va guruhlariga tasniflay oladi

TN8 Zamonaviy tilshunoslik masalalarini tushuna olish malakasiga ega bo'ladi

TN9 Chet tili o'rganish amaliyotida nazariy bilimlarni qo'llay oladi

Fanning mazmuni**Mashg'ulotlar shakli : Ma'ruza (m)**

(Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili) ta'lim yo'nalishi)

M1	Introduction. Influences at Work on Language
M2	Origins of the English Language. Periodization in the History of English
M3	The Old English Period. Some characteristics of OE
M4	Morphological structure of OE
M5	The Middle English Period. Subjection of English and its Reestablishment
M6	Phonological and Morphological Changes in Middle English
M7	Modern English (XVI-XXcs.). The Great Vowel Shift
Mashg'ulotlar shakli : Ma'ruza (m) Tarjima nazariyasi va amaliyoti (roman-german tillari)	
M1	Origins of the English Language. Periodization in the History of English
M2	The Old English Period. Some characteristics of OE
M3	Morphological structure of OE
M4	The Middle English Period. Subjection of English and its Reestablishment
M5	Phonological and Morphological Changes in Middle English
M6	Modern English (XVI-XXcs.). The Great Vowel Shift
Mashg'ulot shakli: seminar (s)	
S1	Pre-historical Outlines of the English Language History
S2	The Old English Period. Dialects. OE vowels and consonants and their spelling
S3	The Morphological structure of OE: Nouns, adjectives, pronouns, numerals, verbs. OE syntax. OE vocabulary
S4	The Middle English period
S5	Phonological Structure of the Middle English period
S6	Morphological changes in the ME period
S7	The Modern English period
S8	Changes in Grammatical Systems in Modern English
Mustaqil ta'lim (MT) 30/32	

MT1	The Modern English period. Changes in phonetic and grammatical systems in MnE	2 soat
MT2	Changes in grammatical system in MnE. Tenses and aspect: from ME to MnE. Analytical formation.	2 soat
MT3	Classification of Germanic tribes. Earliest settlement of the Angles, Saxons, Jutes and Frisians	2 soat
MT4	Palatalization in OE.	2 soat
MT5	Conjugation of verbs in OE. Tenses. Analytical formation	2 soat
MT6	Complex Sentence in OE. Old English Suprasegmentals. The Language illustrated: AElfric, West Saxon Gospels	2 soat
MT7	Foreign influences on OE: Dating Latin loanwords through sound changes, Scandinavian loanwords. French derivational affixes in English: suffixes and prefixes	2 soat
MT8	Chaucer's phonetics. Morphological peculiarities of Chaucer's language Conjugation of verbs in ME	4 soat
MT9	Enrichment of vocabulary in the Renaissance period. Dictionaries of Hard Words. Shakespeare's pronunciation. Questions, Negatives, and the Auxiliary "do"	4 soat
MT10	Peculiarities of dialects in the phonetic sphere in MnE. MnE ways of expressing syntactic connections: agreement, government, joining, closure.	4 soat
MT11	Tenses and aspect: from ME to MnE	4 soat

Asosiy adabiyotlar

1.	Ilish B.A. "Istoriya angliyskogo yazыka". S-Pb. Viktori, 2000.
2.	Rastorgueva T.A. «Istoriya angliyskogo yazika». M.Vlados, 1983.
3.	Ivanova I.P. «Istoriya angliyskogo yazika». M.Vlados, 2000.
4.	Arakin V.D. «Ocherki po istorii angliyskogo yazыka». M., VSh, 1992.
5.	Smirniukiy A.I. «Drevneangliyskiy yazik». M., 1956.
6.	Smirniukiy A.I. «Istoriya angliyskogo yazika». M., 1962.

7.	Yarueva V.N. «Istoricheskaya morfologiya angliyskogo yazika». M., Nauka, 1963.
8.	Yarueva V.N. «Istoricheskiy sintaksis angliyskogo yazika». M., Nauka, 1961.
9.	Rastorgueva T.A. «Kurs lekuiy po istorii angliyskogo yazika». M., VSh, 1969.
10.	Linskiy S.S. «Sbornik uprajneniy po istorii angliyskogo yazika». L., 1963.
11.	Baugh A.C., Cable T. "A History of the English Language". New Jersey, 1993.
12.	Brunner K., "Istoriya angliyskogo yazika" (perevod s nemetskogo).
13.	A. Qo'ldoshev "Ingliz tili tarixi" T. 2011 (ingliz tilida)
14.	Rastorgueva E.A "Istoriya angliyskogo yazika". M.Vlados 2003
Qo`shimcha adabiyotlar	
1.	Rasulov Z. I. The History of English language. O`quv qo`llanma.-Buxoro, 2009.
2.	Shadmanov Q. History of English language . Sketches. O`quv qo`llanma.-Buxoro , 2010.
3.	Rastorgueva T.A. «Kurs lekuiy po istorii angliyskogo yazika». M., VSh, 1969.
4.	Linskiy S.S. «Sbornik uprajneniy po istorii angliyskogo yazika». L., 1963.
5.	Yarseva V.N. "Istoricheskaya morfologiya angliyskogo yazika " M
6.	Baugh A.C, Cable T. " A History of the English Language". New Jersey, 1993.
7.	Yarseva V.N. "Istoricheskiy sintaksis angliyskogo yazika " M. Nauka

**Talabaniq fan bo`yicha o`zlashtirish ko`rsatkichini nazorat qilishda
quyidagi mezonlar tavsiya etiladi
1-oraliq nazoratini baholash mezonlari**

(talaba 4 ta savolga og'zaki ravishda javob berishi kerak, 5 baho yuzasidan):

5 baho – Fanning barcha soxalari haqida mukammal ma'lumotga va taqqoslash, umumlashtirish, xulosa chiqarish, tahlil qila olish ko'nikma va malakalariga ega bo'lish; Til tarixi fanini chuqur o'zlashtirish; O'rganilgan til qonuniyatlarini, tilning ma'lum davrdagi morfologik va fonetik xususiyatlarini tahlil qila olish hamda xulosa chiqarish kabi ko'nikma va malakalariga ega bo'lish; Fanga oid hosil qilgan bilimni ingliz tilida ravon bayon kila olish; Til tarixi fani bilan bog'liq muammolarni tahlil qilishda nazariy va amaliy jihatdan ijodiy yondasha olish qobiliyatiga ega bo'lish.

4 baho - Ingliz tili tarixining turli davrlarida yuz bergan o'zgarishlar haqida taqqoslash, umumlashtirish, xulosa chiqarish, taxlil qila olishga harakat qilish; Til tarixi fani bilan bog'liq muammolarni yechishda nazariy va amaliy jihatdan ijodiy yondashga intilish; O'z fikr mulohazalarini ingliz tilida "yaxshi" darajada bayon qila olish.

3 baho – hech qanday xulosaviy fikrlarga tayanmagan, savol bo'yicha faqat faktlar qayd etilgan, ko'plab imloviy va grammatik xatolar mavjud, mavzu tor doirada yoritilgan, savol yuzasidan umumiy ma'lumotga ega.

2 baho - savolga umuman yoki to'liq javob berilmagan, berilgan javobning savolga bevosita aloqasi yo'q, mavzu yuzasidan o'z fikrlari ko'rsatilmagan yoki notug'ri fikrlar ifodalangan, ko'plab imloviy va grammatik xatolarga ega, mavzu yuzasidan xulosa chiqarish darajasida yetarli bilimga ega emas.

Seminar mashg'ulotlari davomida talabaning faolligi va tayyorgarligi quyidagi baholash mezonlariga asoslanadi:

- talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada

yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi,

biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 5 (a'lo) baho;

- talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 4 (yaxshi) baho;

- talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 3 (qoniqarli) baho;

- talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda — 2 (qoniqarsiz) baho bilan baholanadi;

- talabalarning mustaqil ta'limdan olgan bilimlari og'zaki tarzda, seminar va ma'ruza mashg'ulotlari davomida so'rab boriladi va oraliq (og'zaki) nazorati davomida inobatga olinadi.

YAKUNIY NAZORATNI BAHOLASH MEZONLARI:

15 ta test va 3 ta ochiq savoldan iborat variantlar tarqatiladi.

➤ 14-15 ta test savollariga to'g'ri va kamida 2 ta ochiq savolga to'liq javob bergan talabaga – **5 baho;**

➤ 11-13 ta test savollariga to'g'ri va 2 ta ochiq savolga to'liq javob bergan talabaga

- **4 baho;**

➤ 8-10 ta test savollariga to'g'ri va 1 ta ochiq savolga to'liq javob bergan talabaga

- **3 baho;**

➤ - 8 dan kam test savollariga to'g'ri javob bergan va ochiq savollarga javob bermagan talabaga **2 baho.**

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif	Rasulov Zubaydullo Izomovich, Filologiya fanlari doktori (DSc), dotsent Djumayeva Nozima Djuraboyevna, Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, (PhD) Ingliz tilshunosligi kafedrasini o'qituvchisi
E-mail	z.i.rasulov@buxdu.uz muattarubaydullayeva39@gmail.com
Tashkilot	Buxoro davlat universiteti, "Ingliz tilshunosligi" kafedrasini
Taqrizchilar	Tursunov Mirzo Mahmudovich, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent Saidov Xayrullo Shavkatovich Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, (PhD)

Mazkur Sillabus Buxoro davlat universiteti o'quv-uslubiy kengashining 2023 yil 29 avgustdagi 1-yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Ingliz tilshunosligi" kafedrasining 2023 yil 26 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy departamenti boshlig'i:

M.A.Tursunov

Fakultet dekani:

N.B.Ataboyev

Kafedra mudiri

Z.I.Rasulov

Tuzuvchilar:

Z.I.Rasulov

N.D.Djumayeva